

Opinie o działalności parlamentu, prezydenta i Trybunału Konstytucyjnego

Przedruk i rozpowszechnianie
tej publikacji **w całości** dozwolone
wyłącznie za zgodą CBOS.
Wykorzystanie **fragmentów**
oraz danych empirycznych
wymaga podania źródła

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 14 stycznia 2016 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Co miesiąc pytamy Polaków o opinię na temat działalności parlamentu i prezydenta, a ponadto, od marca tego roku, regularnie monitorujemy również oceny funkcjonowania Trybunału Konstytucyjnego. W sierpniu¹ pogorszyły się notowania parlamentu. Wizerunek głowy państwa i TK pozostał w zasadzie niezmienny.

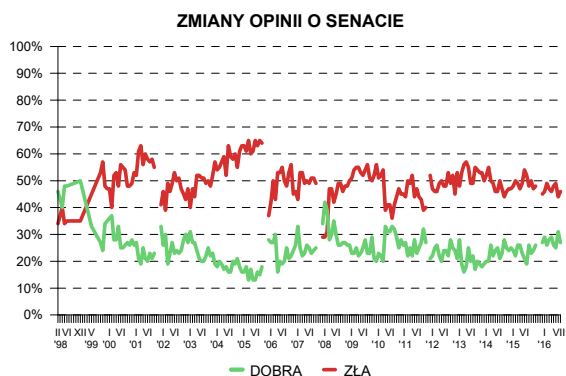
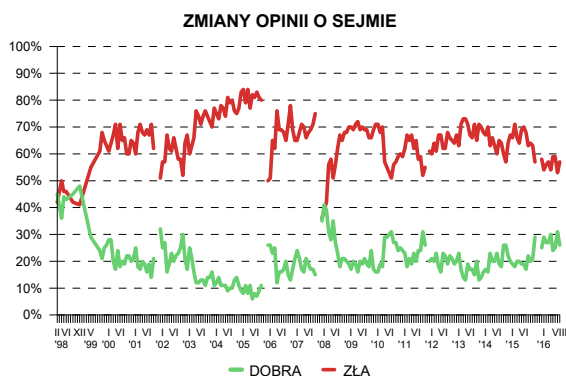
OCENY DZIAŁALNOŚCI PARLAMENTU

Od lipca pogorszyły się notowania parlamentu, należy jednak zaznaczyć, że w ubiegłym miesiącu były one lepsze niż są na ogół, tak więc obecnie wróciły do poziomu sprzed zarejestrowanej wówczas poprawy. W sierpniu – który jest okresem wakacji parlamentarnych – funkcjonowanie Sejmu pozytywnie ocenia około jednej czwartej Polaków (26%, od lipca spadek o 5 punktów procentowych) i praktycznie tyle samo (27%, spadek o 4 punkty) deklaruje dobrą opinię o Senacie. Niezadowoleni z działalności izby niższej stanowią ponad połowę badanych (57%, wzrost o 4 punkty), a izby wyższej – niemal połowę (46%).

Tabela 1

Oceniane instytucje	Oceny	Wskazania respondentów według terminów badań													Zmiany VII – VIII '16
		2015					2016								
		VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	
		w procentach													
Sejm	dobra	22	20	21	29	25	29	27	27	30	24	25	31	26	-5
	zła	63	64	63	57	58	54	56	57	54	59	59	53	57	+4
	Trudno powiedzieć	15	16	16	14	17	17	17	16	16	17	16	16	17	+1
Senat	dobra	26	23	24	26	27	29	26	28	29	26	25	31	27	-4
	zła	48	50	47	48	45	46	49	47	46	48	49	44	46	+2
	Trudno powiedzieć	26	27	29	26	28	25	25	25	25	26	26	25	27	+2

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (315) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich (face-to-face) wspomaganymi komputerowo (CAPI) w dniach 17–25 sierpnia 2016 roku na liczącej 1033 osoby reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Działalność Sejmu lepiej oceniają mieszkańcy wsi niż miast. Pod względem ocen pozytywnych wyróżniają się także respondenci z wykształceniem zasadniczym zawodowym, rolnicy, badani z gospodarstw domowych o dochodach od 1400 do 1999 zł *per capita*, uczestniczący w praktykach religijnych przynajmniej raz w tygodniu, zwłaszcza praktykujący kilka razy tygodniowo, a także identyfikujący się z polityczną prawicą. Niezadowolenie z jakości pracy posłów wyraźnie częściej niż inni deklarują osoby mające od 45 do 54 lat, mieszkańcy dużych miast (100 tys. mieszkańców i więcej), prywatni przedsiębiorcy, uzyskujący najwyższe dochody (co najmniej 2 tys. zł na osobę w gospodarstwie domowym), uczestniczący w praktykach religijnych 1–2 razy w miesiącu lub rzadziej, szczególnie zaś w ogóle niepraktykujący, a ponadto ankietowani o lewicowej orientacji politycznej.

Wśród analizowanych elektoratów, jedynie potencjalni wyborcy PiS częściej chwalą niż krytykują funkcjonowanie izby niższej parlamentu. Pozostali na ogół w mniejszym (zwolennicy ruchu Kukiz'15) lub większym (sympatycy PO i Nowoczesnej) stopniu negatywnie oceniają pracę posłów.

Tabela 2

Elektoraty partyjne określone na podstawie deklaracji głosowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych	Oceny działalności Sejmu		
	dobra	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PiS	60	24	15
Kukiz'15	18	66	17
PO	17	75	8
Nowoczesna	5	90	5
Niezdecydowani, czy wziąć udział w wyborach	17	59	24
Niezamierzający głosować	18	63	19

OCENY DZIAŁALNOŚCI PREZYDENTA

Od lipca w zasadzie nie zmieniły się notowania głowy państwa. W ostatnich trzech miesiącach pozostają one względnie stabilne i są, ogólnie rzecz biorąc, lepsze niż wcześniej. Obecnie prezydenturę Andrzeja Dudy pozytywnie ocenia ponad połowa Polaków (54%), a negatywnie – jedna trzecia (34%).

Tabela 3

Oceny działalności prezydenta	Wskazania respondentów według terminów badań													Zmiany VII – VIII '16
	2015					2016								
	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	
	w procentach													
Dobra	33	39	42	42	43	47	47	51	49	50	55	56	54	-2
Zła	15	25	22	20	40	38	38	37	37	39	36	32	34	+2
Trudno powiedzieć	52	36	36	38	17	15	15	12	14	11	9	12	12	0

Pozytywnie o prezydenturze Andrzeja Dudy relatywnie często wypowiadają się najstarsi respondenci, mieszkańcy wsi, mający wykształcenie podstawowe, gimnazjalne lub zasadnicze zawodowe, rolnicy, bezrobotni, emeryci, badani z gospodarstw domowych o dochodach *per capita* poniżej 1400 zł, niezadowoleni z własnej sytuacji materialnej, a poza tym osoby uczestniczące w praktykach religijnych przynajmniej raz w tygodniu oraz deklarujący prawicowe poglądy. Z kolei pod względem poziomu niezadowolenia z działalności głowy państwa wyróżniają się mieszkańcy dużych miast (100 tys. mieszkańców i więcej), mający wyższe wykształcenie, członkowie kadry kierowniczej i specjaliści, pracownicy administracyjno-biurowi, pracownicy usług, prywatni przedsiębiorcy, ankietowani niepracujący zajmujący się domem, badani uzyskujący najwyższe dochody

per capita (2 tys. zł i więcej), uczestniczący w praktykach religijnych 1–2 razy w miesiącu lub rzadziej oraz respondenci identyfikujący się z polityczną lewicą lub – rzadziej – centrum.

Z uznaniem o obecnej prezydenturze wypowiadają się niemal powszechnie zwolennicy PiS, a także większość potencjalnych wyborców ruchu Pawła Kukiza. Natomiast głosy krytyki przeważają w elektoracie PO i – w największym stopniu – Nowoczesnej Ryszarda Petru.

Tabela 4

Elektoraty partyjne określone na podstawie deklaracji głosowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych	Oceny działalności prezydenta Andrzeja Dudy		
	dobra	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PiS	93	5	2
Kukiz'15	61	30	9
PO	34	56	11
Nowoczesna	15	78	8
Niezdecydowani, czy wziąć udział w wyborach	48	29	23
Niezamierzający głosować	42	38	20

Nastawienie do obecnej prezydentury pokrywa się w dużym stopniu z preferencjami z drugiej tury wyborów prezydenckich. Chwali ją ogromna większość wyborców Andrzeja Dudy, natomiast ci, którzy głosowali wówczas na Bronisława Komorowskiego na ogół są niezadowoleni z działalności głowy państwa. Warto jednak zaznaczyć, że co piąty wyborca Bronisława Komorowskiego pozytywnie odnosi się tej prezydentury.

Tabela 5

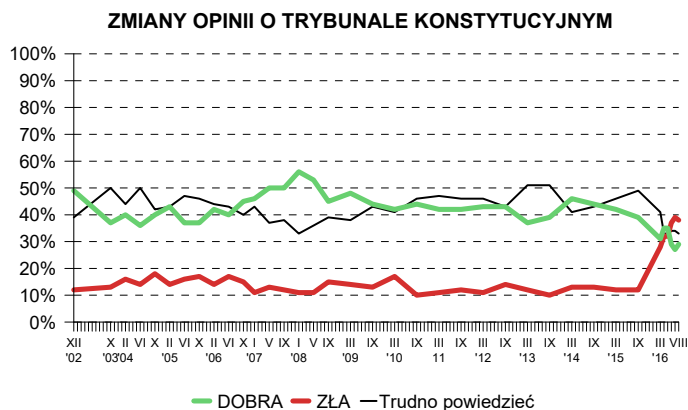
Elektoraty w II turze wyborów prezydenckich w 2015 roku	Oceny działalności prezydenta Andrzeja Dudy		
	dobra	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Głosujący na Andrzeja Dudę	85	9	6
Głosujący na Bronisława Komorowskiego	20	70	10
Niegłosujący	45	37	18

OCENY DZIAŁALNOŚCI TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO

Konflikt polityczny wokół Trybunału Konstytucyjnego zaszkodził wizerunkowi tej instytucji. Wprawdzie w ostatnim czasie jej notowania ustabilizowały się i już się nie pogarszają, to jednak trzeci miesiąc z rzędu badani krytykujący funkcjonowanie TK przeważają liczebnie nad tymi, którzy oceniają je pozytywnie (38% wobec 29%).

Tabela 6

Oceny działalności Trybunału Konstytucyjnego	Oceny	Wskazania respondentów według terminów badań													Zmiany VII – VIII '16
		IX '12	III '13	IX '13	III '14	IX '14	III '15	IX '15	III '16	IV '16	V '16	VI '16	VII '16	VIII '16	
		w procentach													
dobra		43	37	39	46	44	42	39	31	35	35	29	27	29	+2
zła		14	12	10	13	13	12	12	28	32	32	37	39	38	-1
Trudno powiedzieć		43	51	51	41	43	46	49	41	33	33	34	34	33	-1

Negatywne opinie o Trybunale Konstytucyjnym relatywnie często deklarują mieszkańcy małych miast (poniżej 20 tys. mieszkańców), badani mający wykształcenie zasadnicze zawodowe, źle sytuowani, identyfikujący się z prawicą oraz zamierzający w ewentualnych wyborach głosować na Ruch Kukiz'15 lub PiS, natomiast z aprobatą o jego funkcjonowaniu częściej niż inni wypowiadają się mieszkańcy dużych miast (100 tys. mieszkańców i więcej), najlepiej wykształceni, badani z gospodarstw o najwyższych dochodach *per capita*, nieuczestniczący w praktykach religijnych, mający lewicowe poglądy polityczne, jak również popierający Nowoczesną lub PO.

Tabela 7

Elektoraty partyjne określone na podstawie deklaracji głosowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych	Oceny działalności Trybunału Konstytucyjnego		
	dobra	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Nowoczesna	62	21	18
PO	41	33	26
PiS	24	50	27
Kukiz'15	24	59	17
Niezdecydowani, czy wziąć udział w wyborach	23	36	41
Niezamierzający głosować	21	33	46

Po nieco lepszych niż na ogół notowaniach Sejmu i Senatu w lipcu, w sierpniu – okresie wakacyjnej przerwy w obu izbach parlamentu – nastąpiła ich korekta i powrót do stanu sprzed ubiegłomiesięcznej poprawy. Niezależnie od tych zmian, obecnie, podobnie jak wcześniej, Polacy częściej krytykują działalność parlamentarzystów, zwłaszcza posłów, niż ją chwala. Przeciwnego zdania o jakości pracy izby niższej są w większości tylko zwolennicy partii rządzącej. Notowania głowy państwa pozostają względnie stabilne: od trzech miesięcy prezydenturę Andrzeja Dudy chwali ponad połowa obywateli, a około jednej trzeciej stanowią z niej niezadowoleni. Również stabilne w ostatnich trzech miesiącach są opinie o funkcjonowaniu Trybunału Konstytucyjnego. W tym przypadku jednak oceny negatywne górują liczebnie nad pozytywnymi.

Opracował
Michał FELIKSIAK